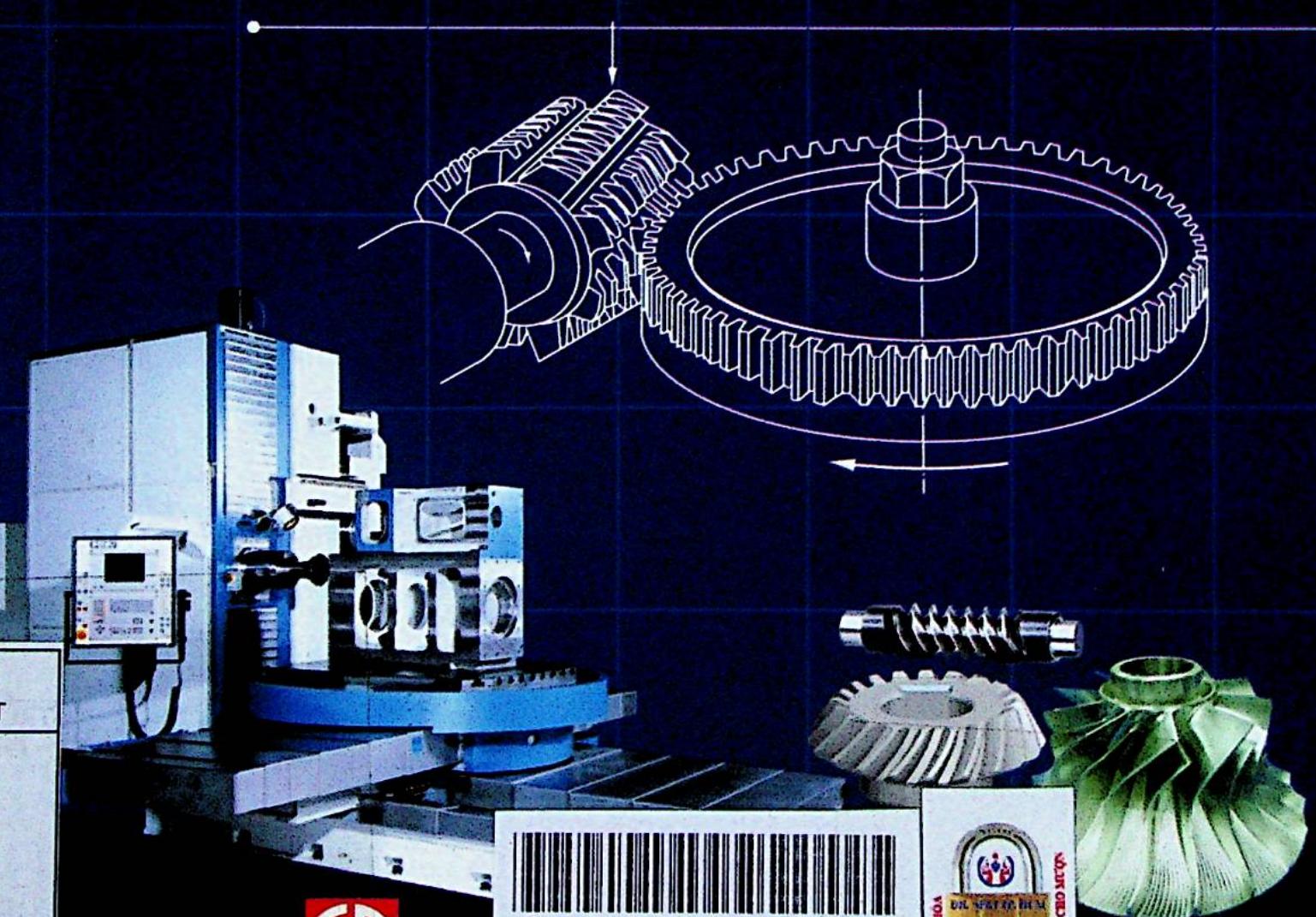

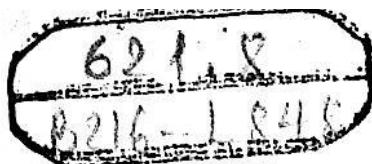
GS.TSKH. BÀNH TIỀN LONG - TS. BÙI NGỌC TUYÊN

LÝ THUYẾT

TẠO HÌNH BỀ MẶT VÀ ỨNG DỤNG TRONG KỸ THUẬT CƠ KHÍ

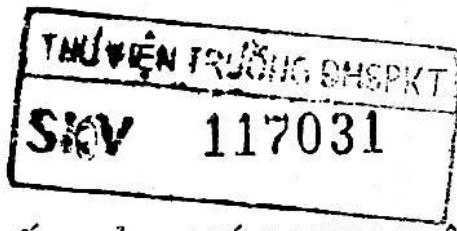

NHA XUẤT BẢN GIÁO DỤC VIỆT NAM

GS. TSKH. BÀNH TIẾN LONG - TS. BÙI NGỌC TUYÊN

LÝ THUYẾT
**TAO HÌNH BỀ MẶT VÀ ỨNG DỤNG
TRONG KỸ THUẬT CƠ KHÍ**

NHÀ XUẤT BẢN GIÁO DỤC VIỆT NAM

LỜI NÓI ĐẦU

Ngày nay, với sự phát triển không ngừng của các công nghệ, kỹ thuật tiên tiến như công nghệ thông tin, kỹ thuật máy tính, kỹ thuật điều khiển số,... một cuộc cách mạng khoa học kỹ thuật trong lĩnh vực cơ khí chế tạo đang diễn ra mạnh mẽ. Trong cơ khí chế tạo đã và đang hình thành, phát triển nhiều kỹ thuật, công nghệ gia công tạo hình sản phẩm mới, điều này đã góp phần nâng cao chất lượng sản phẩm, tăng năng suất lao động, đáp ứng với tính cạnh tranh khốc liệt của nền kinh tế thị trường toàn cầu. Bên cạnh các công nghệ mới sử dụng trong gia công chế tạo sản phẩm cơ khí hiện nay như công nghệ tạo hình định dạng lại hình dạng vật liệu (Reshaping), công nghệ gia công theo nguyên lý xếp lớp (Rapid Prototyping), các công nghệ gia công phi truyền thống (Non traditional), công nghệ gia công cắt gọt bằng dụng cụ cắt vẫn chiếm ưu thế và phổ biến nhất trong cơ khí chế tạo máy và trong nhiều trường hợp không thể có sự thay thế nào khác.

Nhằm giúp cho các sinh viên cơ khí, các học viên cao học, nghiên cứu sinh nắm được bản chất quá trình tạo hình bề mặt, đặc biệt là tạo hình bằng dụng cụ cắt, các tác giả đã biên soạn tài liệu “**Lý thuyết tạo hình bề mặt và ứng dụng trong kỹ thuật cơ khí**”. Tài liệu này được sử dụng làm giáo trình cho sinh viên, học viên cao học, các nghiên cứu sinh ngành chế tạo máy và cơ điện tử, giúp cho người học biết cách khai thác sử dụng hiệu quả các máy công cụ, dụng cụ cắt, các cơ cấu chuyển động của thiết bị và hình thành bề mặt, có khả năng tư duy ứng dụng các kỹ thuật và công nghệ mới vào giải quyết các vấn đề kỹ thuật gặp phải trong thực tiễn sản xuất. Tài liệu cũng có thể dùng làm tài liệu tham khảo cho các kỹ sư, cán bộ kỹ thuật, kỹ thuật viên trong các nhà máy chế tạo cơ khí.

Tài liệu gồm có hai phần:

Phần thứ nhất là phần cơ bản, trình bày các vấn đề chung của lý thuyết tạo hình. Phần này gồm có sáu chương:

Chương 1: Hình học bề mặt.

Chương 2: Động học quá trình tạo hình bề mặt.

Chương 3: Nguyên lý cơ bản tạo hình bề mặt.

Chương 4: Các điều kiện tạo hình bề mặt khi gia công.

Chương 5: Ứng dụng ten xơ trong tạo hình bề mặt.

Chương 6: Tạo hình các bề mặt không gian.

Phần thứ hai là phần nâng cao, trình bày sâu hơn về tạo hình bằng các dụng cụ dạng đĩa, dạng thanh răng và dạng trực vít. Phần này được trình bày trong sáu chương tiếp theo. Cụ thể như sau:

Chương 7: Lý thuyết chung tạo hình bằng dụng cụ dạng đĩa, dạng thanh răng và dạng trực vít.

Chương 8: Tham số bề mặt danh định chi tiết và bề mặt khởi thủy dụng cụ.

Chương 9: Các tham số gá đặt dụng cụ tương đối với chi tiết.

Chương 10: Tạo hình bề mặt bằng dụng cụ dạng đĩa.

Chương 11: Tạo hình bề mặt bằng dụng cụ dạng thanh răng.

Chương 12: Tạo hình bề mặt bằng dụng cụ dạng trực vít.

Trong tài liệu này các tác giả có tham khảo một số tài liệu quốc tế, một số giáo trình, bài giảng đã soạn của bộ môn, cùng với sự cập nhật bổ sung một khối lượng lớn các kiến thức, thông tin mới nhất hiện nay. Các tác giả hy vọng người học cũng như các độc giả nói chung thu nhận được những kiến thức hữu ích về vấn đề này.

Đây là bản in lần đầu nên chắc chắn không tránh khỏi những sai sót, chúng tôi mong nhận được sự đóng góp ý kiến của bạn đọc để bổ sung, chỉnh sửa cho các lần in sau. Mọi ý kiến xin gửi về Bộ môn Gia công vật liệu và Dụng cụ công nghiệp, Viện Cơ khí, Trường Đại học Bách khoa Hà Nội.

Tháng 10 năm 2012
Các tác giả

MỤC LỤC

LỜI NÓI ĐẦU	3
PHẦN 1: LÝ THUYẾT CƠ BẢN TẠO HÌNH BÈ MẶT	5
CHƯƠNG 1: HÌNH HỌC BÈ MẶT	5
1.1. HÌNH HỌC VI PHÂN CỦA BÈ MẶT	5
1.2. HÌNH HỌC KỸ THUẬT	10
CHƯƠNG 2: ĐỘNG HỌC QUÁ TRÌNH TẠO HÌNH CÁC BÈ MẶT	18
2.1. HÌNH ĐỘNG HỌC HÌNH THÀNH BÈ MẶT	18
2.2. CÁC CHUYÊN ĐỘNG TẠO HÌNH	19
2.3. CÁC SƠ ĐỒ ĐỘNG HỌC TẠO HÌNH BÈ MẶT CHI TIẾT	24
CHƯƠNG 3: NGUYÊN LÝ CƠ BẢN TẠO HÌNH BÈ MẶT	29
3.1. CÁC NGUYÊN LÝ GIA CÔNG TẠO HÌNH	29
3.2. CÁC BÀI TOÁN TẠO HÌNH BÈ MẶT	31
3.3. PHƯƠNG PHÁP XÁC ĐỊNH BÈ MẶT KHỎI THỦY BẰNG ĐÒ THỊ	34
3.4. PHƯƠNG PHÁP XÁC ĐỊNH MẶT KHỎI THỦY K BẰNG GIẢI TÍCH	36
3.5. PHƯƠNG PHÁP ĐỘNG HỌC XÁC ĐỊNH BÈ MẶT KHỎI THỦY	52
3.6. PHƯƠNG PHÁP MẶT CẮT TÌM MẶT BAO CỦA HỌ BÈ MẶT	66
CHƯƠNG 4: CÁC ĐIỀU KIỆN TẠO HÌNH BÈ MẶT KHI GIA CÔNG	69
4.1. ĐIỀU KIỆN TỒN TẠI MẶT KHỎI THỦY K CỦA DỤNG CỤ - ĐIỀU KIỆN CÂN	69
4.2. ĐIỀU KIỆN TIẾP XÚC CỦA BÈ MẶT KHỎI THỦY CỦA DỤNG CỤ VỚI BÈ MẶT CỦA CHI TIẾT GIA CÔNG KHÔNG CÓ HIỆN TƯỢNG CẮT LẸM - ĐIỀU KIỆN ĐỦ	73
CHƯƠNG 5: ỨNG DỤNG TEN XƠ TRONG TẠO HÌNH BÈ MẶT	86
5.1. NHỮNG KHÁI NIỆM CƠ BẢN VỀ GIẢI TÍCH TEN XƠ	86
5.2. TEN XƠ QUAY VÀ ỨNG DỤNG TRONG TẠO HÌNH	94
5.3. TẠO HÌNH BÈ MẶT CẤP ĐỘ ĐỘNG HỌC CÓ CHUYÊN ĐỘNG QUAY	101
5.4. MỘT SỐ TÍNH CHẤT QUAN TRỌNG CỦA BÈ MẶT CẤP ĐỘNG HỌC	104
CHƯƠNG 6: TẠO HÌNH CÁC BÈ MẶT KHÔNG GIAN	107
6.1. ĐỘNG HỌC TẠO HÌNH CÁC BÈ MẶT KHÔNG GIAN	107
6.2. DỤNG CỤ VÀ ĐƯỜNG DỤNG CỤ TRONG GIA CÔNG BÈ MẶT KHÔNG GIAN	117
6.3. CHỈ TIÊU ĐÁNH GIÁ ĐỘ CHÍNH XÁC TẠO HÌNH BÈ MẶT KHÔNG GIAN	122
6.4. ẢNH HƯỞNG CỦA HÌNH HỌC DỤNG CỤ ĐẾN CHẤT LƯỢNG TẠO HÌNH TRONG GIA CÔNG BÈ MẶT KHÔNG GIAN	125
6.5. ẢNH HƯỞNG CỦA HÌNH HỌC ĐƯỜNG CHẠY DAO ĐẾN CHẤT LƯỢNG TẠO HÌNH TRONG GIA CÔNG BÈ MẶT KHÔNG GIAN	130
KẾT LUẬN	136
PHẦN 2: TẠO HÌNH BÈ MẶT BẰNG DỤNG CỤ DẠNG ĐĨA, THANH RĂNG, TRỤC VÍT	137
CHƯƠNG 7: CÁC VẬN ĐỀ LÝ THUYẾT CHUNG	137
7.1. CHUYÊN ĐỘNG TƯƠNG ĐỐI CỦA DỤNG CỤ VỚI CHI TIẾT	137
7.2. SƠ ĐỒ TẠO HÌNH BÈ MẶT BẰNG DỤNG CỤ CẮT	143

7.3. CÁC ĐIỀU KIỆN TẠO HÌNH BÈ MẶT DANH ĐỊNH CHI TIẾT BẰNG DỤNG CỤ CẮT	148
7.4. PHƯƠNG PHÁP GIẢI BÀI TOÁN TẠO HÌNH BÈ MẶT CHO PHÉP CHUYÊN ĐỘNG "TỰ TRUỢT"	152
CHƯƠNG 8: THAM SỐ BÈ MẶT DANH ĐỊNH CHI TIẾT VÀ BÈ MẶT KHỎI THỦY DỤNG CỤ	154
8.1. CÁC THAM SỐ BÈ MẶT DANH ĐỊNH CHI TIẾT	155
8.2. CÁC THAM SỐ CỦA BÈ MẶT KHỎI THỦY DỤNG CỤ	164
CHƯƠNG 9: CÁC THAM SỐ GÁ ĐẶT DỤNG CỤ TƯƠNG ĐÓI VỚI CHI TIẾT	170
9.1 CÁC THAM SỐ GÁ ĐẶT DỤNG CỤ DẠNG ĐĨA	170
9.2. THAM SỐ ĐẶT THANH RĂNG DỤNG CỤ	174
9.3. THAM SỐ GÁ ĐẶT DỤNG CỤ TRỰC VÍT	175
CHƯƠNG 10: TẠO HÌNH BÈ MẶT BẰNG DỤNG CỤ DẠNG ĐĨA	178
10.1. XÁC ĐỊNH PROFIN DỤNG CỤ DẠNG ĐĨA ĐỂ GIA CÔNG BÈ MẶT VÍT	179
10.2. XÁC ĐỊNH CÁC THAM SỐ GÁ ĐẶT DỤNG CỤ HÌNH ĐĨA ĐỂ GIA CÔNG MẶT VÍT	190
10.3. XÁC ĐỊNH PROFIN BÈ MẶT VÍT CỦA CHI TIẾT KHI CHO TRƯỚC PROFIN DỤNG CỤ HÌNH ĐĨA	200
10.4. GIỚI HẠN PHẦN TẠO HÌNH CỦA PROFIN DỤNG CỤ HÌNH ĐĨA	206
10.5. ĐƯỜNG CONG CHUYÊN TIẾP VÀ HIỆN TƯỢNG CẮT LẸM PROFIN CHI TIẾT KHI TẠO HÌNH BẰNG DỤNG CỤ DẠNG ĐĨA	210
10.6. GIỚI HẠN PHẦN CẮT CỦA DỤNG CỤ HÌNH ĐĨA	213
CHƯƠNG 11: TẠO HÌNH BÈ MẶT BẰNG THANH RĂNG DỤNG CỤ	216
11.1. XÁC ĐỊNH PROFIN CỦA THANH RĂNG DỤNG CỤ ĐỂ GIA CÔNG BÈ MẶT VÍT	218
11.2. XÁC ĐỊNH BÁN KÍNH HÌNH TRỤ KHỎI THỦY CỦA CHI TIẾT ĐƯỢC GIA CÔNG TẠO HÌNH BẰNG THANH RĂNG DỤNG CỤ	221
11.3. XÁC ĐỊNH PROFIN CHI TIẾT KHI PROFIN THANH RĂNG DỤNG CỤ ĐƯỢC CHO TRƯỚC	225
11.4. GIỚI HẠN PHẦN TẠO HÌNH CỦA PROFIN THANH RĂNG DỤNG CỤ	227
11.5. ĐƯỜNG CONG CHUYÊN TIẾP VÀ CẮT LẸM TRÊN PROFIN CHI TIẾT TẠO HÌNH BẰNG THANH RĂNG DỤNG CỤ	230
11.6. CÁC PHƯƠNG ÁN ĐỘNG HỌC DỤNG CỤ DẠNG THANH RĂNG	230
CHƯƠNG 12: TẠO HÌNH BÈ MẶT BẰNG DỤNG CỤ DẠNG TRỰC VÍT	233
12.1. XÁC ĐỊNH PROFIN TRỰC VÍT CƠ SỞ ĐỂ GIA CÔNG BÈ MẶT VÍT	235
12.2. XÁC ĐỊNH PROFIN CHI TIẾT THEO PROFIN CHO TRƯỚC CỦA TRỰC VÍT CƠ SỞ	238
12.3. XÁC ĐỊNH BÁN KÍNH HÌNH TRỤ KHỎI THỦY CỦA TRỰC VÍT CƠ SỞ	238
12.4. XÁC ĐỊNH BÁN KÍNH HÌNH TRỤ KHỎI THỦY CỦA CHI TIẾT RĂNG ĐƯỢC GIA CÔNG BẰNG DỤNG CỤ DẠNG TRỰC VÍT	239
12.5. XÁC ĐỊNH PHẦN PROFIN CỦA THANH RĂNG DỤNG CỤ TẠO RA ĐIỂM GÄY TRÊN PROFIN TRỰC VÍT CƠ SỞ	240
TÀI LIỆU THAM KHẢO	241
	243

CÔNG TY CỔ PHẦN SÁCH ĐẠI HỌC - DẠY NGHỀ

HEVOBCO

25 Hàn Thuyên - Hà Nội

Website: www.hevobco.com.vn; Tel: 043.9724715

**TÌM ĐỌC SÁCH THAM KHẢO
CỦA NHÀ XUẤT BẢN GIÁO DỤC VIỆT NAM**

1. Giáo trình toán học cao cấp, tập 1	Nguyễn Đình Trí (Chủ biên)
2. Giáo trình toán học cao cấp, tập 2	Nguyễn Đình Trí (Chủ biên)
3. Bài tập toán học cao cấp, tập 1	Nguyễn Đình Trí (Chủ biên)
4. Bài tập toán học cao cấp, tập 2	Nguyễn Đình Trí (Chủ biên)
5. Giáo trình vật lý đại cương, tập 1	Lương Duyên Bình
6. Giáo trình vật lý đại cương, tập 2	Lương Duyên Bình
7. Bài tập vật lý đại cương, tập 1	Lương Duyên Bình
8. Bài tập vật lý đại cương, tập 2	Lương Duyên Bình
9. Hóa học đại cương	Lê Mậu Quyền
10. Bài tập hóa học đại cương	Lê Mậu Quyền
11. Vẽ kỹ thuật	Trần Hữu Quế - Nguyễn Văn Tuấn
12. Bài tập vẽ kỹ thuật	Trần Hữu Quế - Nguyễn Văn Tuấn

Bạn đọc có thể mua tại các Cửa hàng sách của Nhà xuất bản Giáo dục Việt Nam:

Tại Hà Nội : 25 Hàn Thuyên, Quận Hai Bà Trưng;

Tại Đà Nẵng : 76 - 78 Bạch Đằng; 63 Phan Đăng Lưu, Quận Hải Châu;

Tại Tp. Hồ Chí Minh : Chi nhánh Công ty CP Sách Đại học, Dạy nghề,

240 Trần Bình Trọng, Quận 5;

63 Vĩnh Viễn, phường 2, quận 10;

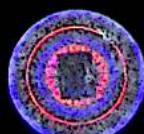
146M Nguyễn Văn Thủ, Phường Đa Cao, quận 1;

Tại Tp. Cần Thơ : 62D, đường 3/2, quận Ninh Kiều;

Website : www.nxbgd.vn

8 934994 207348

Giá: 70.000 đ